

THEORY OF CHANGE

HOE WIL JOUW PREVENTIEMETHODIEK BIJDAGEN AAN GEZONDHEIDSWINST?

Wat is een Theory of Change?

Een Theory of Change (TOC) of verandertheorie is de identiteitskaart van een preventiemethodiek. Het geeft visueel weer hoe en bij wie de preventiemethodiek wil bijdragen aan gezondheidswinst.

► Een TOC maakt helder via welke veranderingen de preventiemethodiek wil bijdragen aan gezondheidswinst

- het inspelen op het **gedrag** (preventief handelen) bij **intermediairs** (bv. zorgverstrekkers, welzijnsactoren, ouders, lokale gezondheidsambtenaren, ...);
- het inspelen op het **gedrag** (gezonde leefstijl) en de omgeving van **einddoelgroepen** (bv. leerlingen, werklozen, mensen in maatschappelijk kwetsbare situaties, mensen met overgewicht, jongeren binnen jeugdzorg);
- bij beide via het beïnvloeden van gedragsdeterminanten op vlak van **competenties**, **drijfveren** en **context**.

Het **Gedragswiel** vormt hiervoor de basis.

De belangrijkste en meest veranderbare gedragsdeterminanten bepaal je vooraf via literatuuronderzoek en/of het bevragen van de doelgroep of andere experts.

Tip: gebruik hiervoor het overzicht van gedragsdeterminanten

► Een TOC beschrijft ook welke onderdelen van de preventiemethodiek gericht zijn op deze veranderingen (bij intermediairs en/of einddoelgroepen):

- materialen, diensten en/of (communicatie-)acties;
- gelinkt aan een of meerdere preventiestrategieën: educatie, omgevingsinterventies, regels en afspraken, zorg en begeleiding;
- en ook aan **gedragsveranderingstechnieken**.

Tip: gebruik hiervoor de filtertool gedragsveranderingstechnieken.

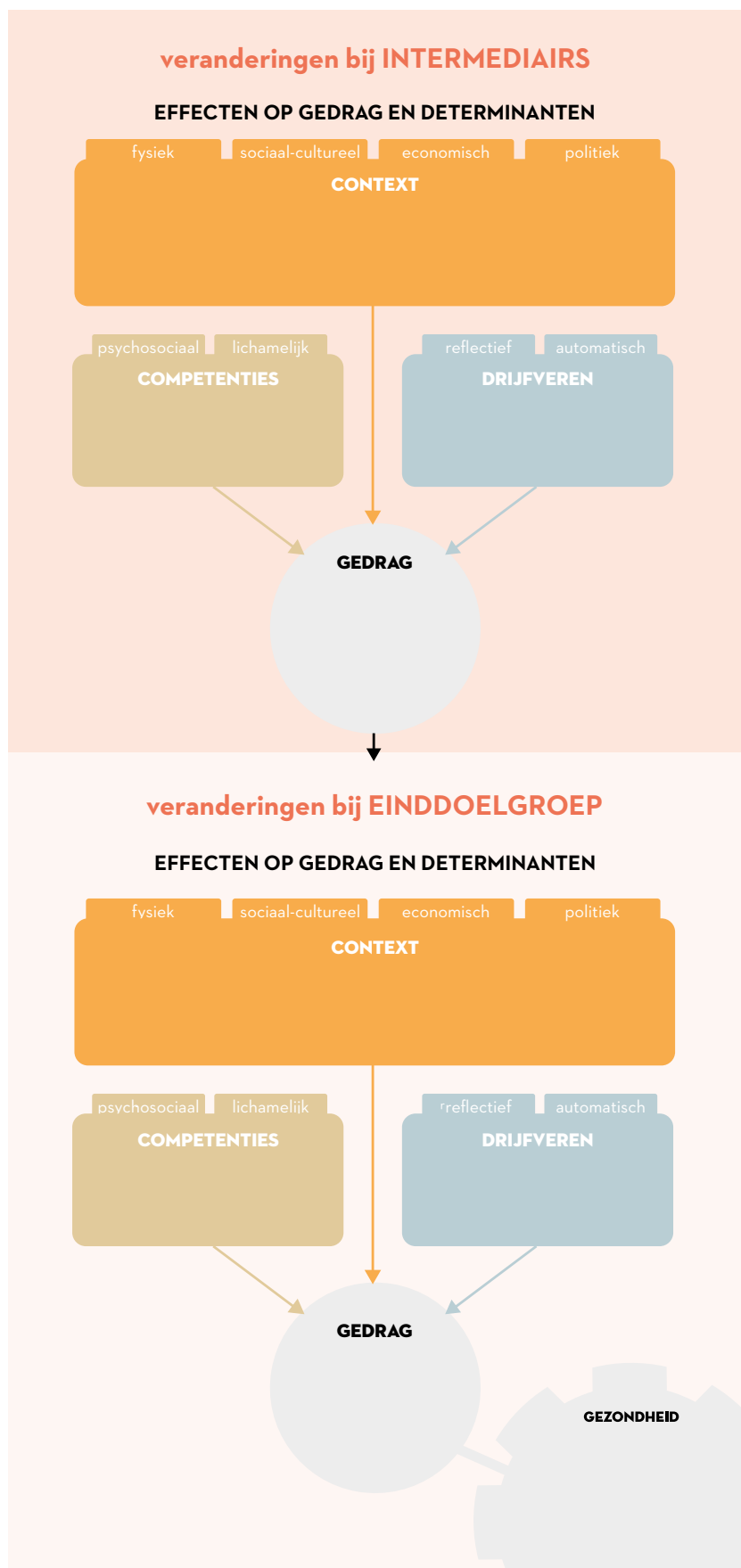
Waarom en wanneer het sjabloon invullen?

- **Tijdens de ontwikkeling van de methodiek:** het sjabloon helpt de ontwikkelaar om stapsgewijs vanuit de gewenste gezondheidswinst relevante doelstellingen te formuleren en van daaruit te bouwen aan de onderdelen van de methodiek.
- **Na de ontwikkeling van de methodiek:** de ontwikkelaar heeft alle info om de TOC volledig op punt te stellen en ook te delen en bespreken met anderen (implementatoren, evaluatoren, opdrachtgever, ...).

Hulp nodig? Mail naar lien.vanderbiest@gezondleven.be voor meer info, advies of feedback.

Opbouw Theory of Change

Deze figuur geeft weer hoe het TOC-sjabloon is opgebouwd uit twee delen: beoogde veranderingen bij intermediairs en beoogde veranderingen bij de einddoelgroep. Deze veranderingen zijn opgedeeld in gedragsdeterminanten en effectieve gedragsverandering en dragen uiteindelijk bij tot gezondheidswinst.

SJABLOON

VOOR HET FORMULEREN VAN EEN THEORY OF CHANGE OF VERANDERTHEORIE

Algemene info over de preventiemethodiek

**Naam van
de methodiek**

**korte
omschrijving**

**intermediaire
doelgroep(en)**

einddoelgroep(en)*

setting(s)

thema(s):

Preventiestrategieën

educatie

omgevingsinterventies

regels en afspraken

zorg en begeleiding

* Is jouw methodiek voldoende gericht op **mensen in maatschappelijk kwetsbare situaties**?
Vul de **PU-bijsluiter** in om dit te weten te komen.

Hieronder geef je aan welke specifieke onderdelen van de methodiek gericht zijn op een verandering in gedrag (of omgeving) via het inspelen op de competenties, drijfveren en context van de INTERMEDIAIRS en van de EINDDOELGROEP.

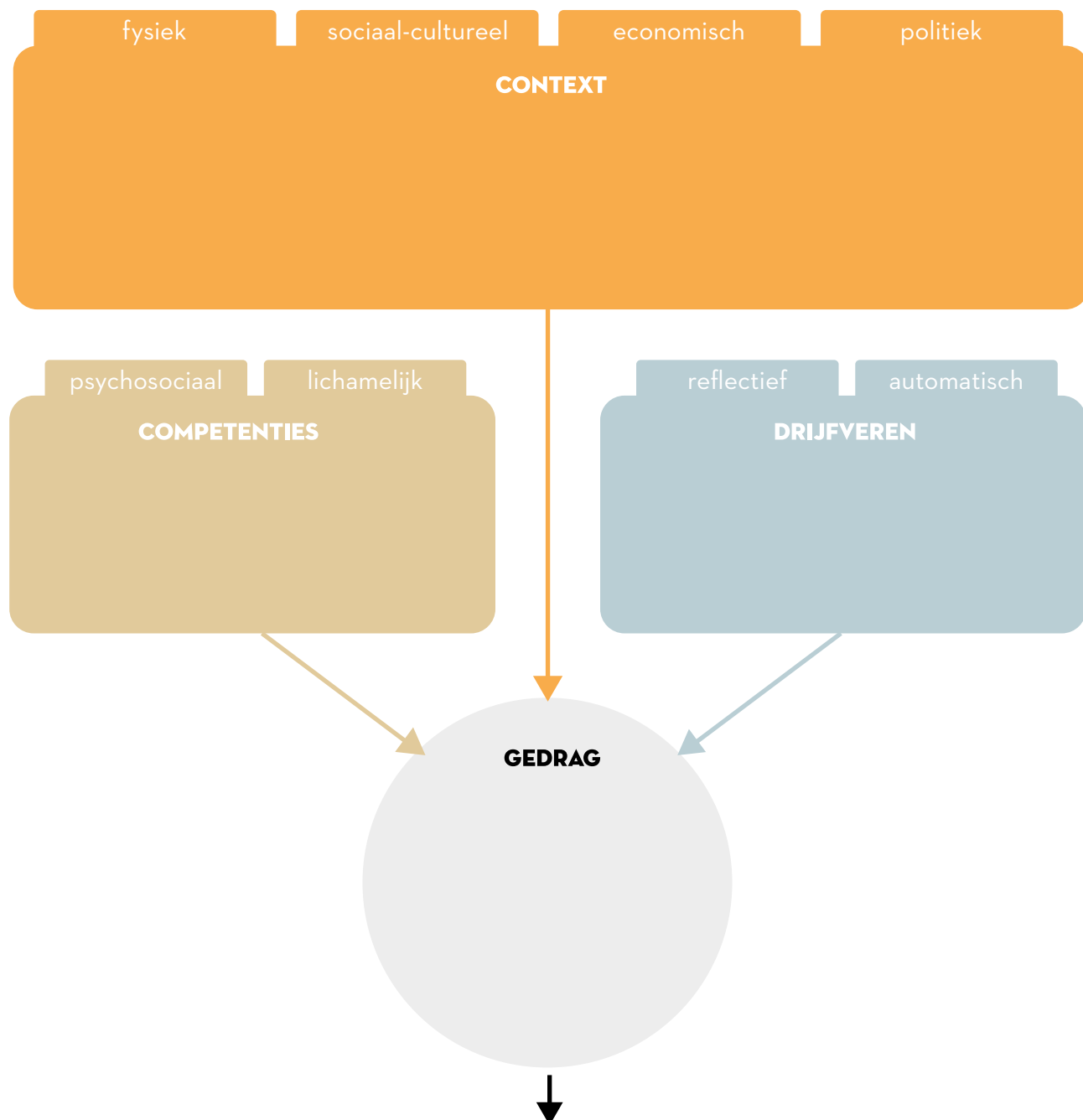
Onderdelen van de preventiemethodiek, gericht op verandering bij INTERMEDIARIS

materialen, diensten,
(communicatie-)
acties

Gedragsverande-
ringstechnieken
(check de [filtertool](#))

EFFECTEN OP GEDRAG EN DETERMINANTEN

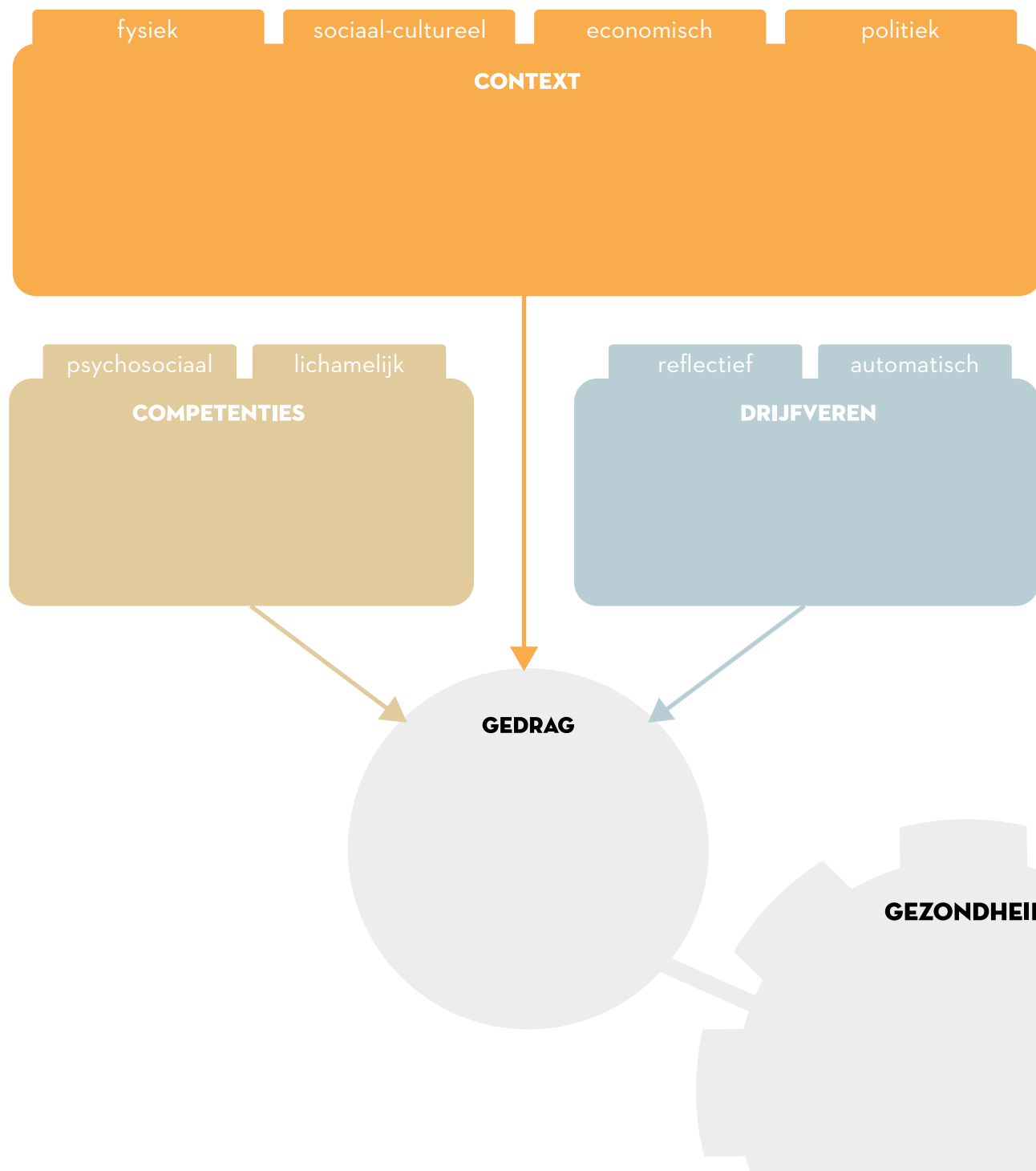
Onderdelen van de preventiemethodiek, gericht op verandering bij EINDDOELGROEP

materialen, diensten,
(communicatie-)
acties

Gedragsverande-
ringstechnieken
(check de [filtertool](#))

EFFECTEN OP GEDRAG EN DETERMINANTEN

Reflectie

Herbekijk de pijlen tussen de verschillende kaders: kloppen deze pijlen?

- Heb je de juiste aannames gemaakt over welke drempels/hefbomen de intermediairs en einddoelgroep vooral ervaren?
- Zullen de onderdelen van de methodiek hier voldoende kunnen op inspelen?

Toets dit voldoende af aan de beschikbare evidence (wetenschappelijk onderzoek, praktijkervaring, de doelgroep zelf).

Tip

Wil je de TOC op maat van jouw project uitwerken? Doe dit in Miro, Visio, Canva of op papier.